

ת"פ 32353/09/15 - מדינת ישראל נגד פלונית

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 32353-09-15 מדינת ישראל נ' פלונית

בפני	כבוד השופטת דנה כהן-לקח
המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אריה ברנד ועו"ד דניאל ליכט
נגד	
הנאשמת	פלונית ע"י ב"כ עו"ד שי וילברג

החלטה

1. כנגד הנאשמת הוגש כתב-אישום המייחס לה עבירות של תקיפה-סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 וכן איומים לפי סעיף 192 לחוק הנ"ל, וזאת כלפי אמה. לפי הנתען בכתב-האישום, ביום 9.9.2015 בשעה 21:00 לערך, איימה הנאשמת בתוך ביתה על אמה, באופן שהנאשמת נטלה סכין מטבח והתקרבה לעבר האם. האם ניסתה להימלט מהנאשמת ונכנסה לתוך חדר בבית. בעוד האם מנסה לסגור את דלת החדר, הכניסה הנאשמת את הסכין דרך פתח הדלת, תוך היא מנופפת בסכין לעבר ראשה של האם. לשמע זעקות האם, נכנסו לבית שני עוברי אורח שניסו להפריד בין הנאשמת לאמה. בתגובה לכך, תקפה הנאשמת את האם באופן שמשכה את שערות ראשה בחוזקה.

2. ביום 24.9.2015 הוכנה חוות-דעת פסיכיאטרית בעניינה של הנאשמת, וזאת בבית-חולים הרצוג בחתימתה של ד"ר מרינה ירמילוב. מחוות-הדעת עולה כי הנאשמת מאובחנת כסובלת ממחלה סכיזואפקטיבית וכי היא מוכרת היטב למערכת הפסיכיאטרית עקב אשפוזים חוזרים, רובם בכפייה, וזאת בשל מצבים פסיכוטטיים פעילים עם סכנה פיזית ממשית לזולת או לעצמה. לפי חוות-הדעת, בעת ביצוע המעשים הנאשמת לא הייתה אחראית למעשיה עקב מחלתה הנפשית. כמו כן, הנאשמת אינה כשירה לעמוד לדין מחמת מחלת נפש פעילה. המלצת חוות-הדעת היא על טיפול במסגרת אשפוז במחלקה פסיכיאטרית.

3. המאשימה הודיעה כי אינה חולקת על העמדה המובעת בחוות-הדעת הפסיכיאטרית, ולכל הפחות אינה חולקת על כך שהנאשמת אינה כשירה לעמוד לדין כיום מחמת מחלת נפש ממנה היא סובלת. בעקבות עמדה זו, התגלעה בין הצדדים מחלוקת בשאלה משפטית-דיונית: האם יש להורות בעניינה של הנאשמת על הפסקת הליכים כנטען על-ידי המאשימה, או שמא יש להורות על זיכוי מחמת העדר אחריות פלילית בשל מחלת נפש כנטען על-ידי ההגנה.

שאלה זו לא זכתה להתייחסות מפורשת ברע"פ 2675/13 מדינת ישראל נ' וחנון (3.2.2015) וכן בדנ"פ 1237/15 מדינת ישראל נ' וחנון (5.7.2015) (להלן: הלכת וחנון). זאת, מאחר שהלכת וחנון לא עסקה בסיטואציה בה

מלכתחילה הוגשה חוות-דעת פסיכיאטרית לפיה הנאשם אינו כשיר ואינו אחראי למעשיו מחמת מחלת נפש.

עיון בהחלטותיהם של בתי-משפט שלום שניתנו לאחר הלכת וחנון, מעלה כי ניתן למצוא במסגרתן דעות לכאן ולכאן בשאלה העומדת לפתחי. ואולם, מאז מתן אותן החלטות של בתי-משפט השלום, ניתנו מספר הכרעות בבתי-משפט מחוזיים ברחבי הארץ, שהביעו עמדה אחידה ועקבית בסוגיה. לפי אותה עמדה, כאשר נקבעת בשלב הראשוני של המשפט אי כשירות דיונית של נאשם מחמת מחלת נפש, כי אז על-דרך הכלל, יש להורות על הפסקת הליכים לפי סעיף 170(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי), ואין מקום לזיכוי מחמת אי שפיות. זאת, אף אם חוות-הדעת הפסיכיאטרית מציינת כי הנאשם לא היה אחראי למעשיו בעת ביצועם. כך, במצב דברים רגיל בו לא נפתח הליך של ניהול משפט והבאת ראיות, לא התבררה האשמה מתחילה ועד סופה, וכן בהעדר נסיבות חריגות ויצאות דופן. הטעמים לעמדה זו פורטו בפסק-דינו של בית-המשפט המחוזי מרכז-לוד שניתן לפני ימים ספורים במותב תלתא בע"פ 20663-04-15 מדינת ישראל נ' פלוני (18.10.2015) (כב' הנשיא טל והשופטים בוסתן ובורנשטיין), וכן פורטו בת"פ (מחוזי ת"א) 13546-08-15 מדינת ישראל נ' פלוני (24.9.2015) מפי כב' השופט קרא, וכן בת"פ (מחוזי חי') 11950-05-15 מדינת ישראל נ' א.פ. (18.6.2015) מפי כב' השופט ויינשטיין.

בהתאם לאותה עמדה של בתי-המשפט המחוזיים - שבכל הכבוד אני שותפה לה - במקרה הרגיל, אין לשלול מנאשם חולה נפש את האפשרות לנהל את הגנתו לפי הבנתו, אם וככל שבעתיד תוסר המגבלה של אי כשירות דיונית מחמת מחלת נפש. לפיכך, יש מקום להורות על הפסקת ההליכים, ולא מעבר לכך. מסקנה זו מתיישבת עם הוראות החוק החלות על העניין כמוסבר בפסק-דינו של בית-המשפט המחוזי מרכז-לוד בע"פ 20663-04-15 פלוני הנ"ל, ואין לי אלא להפנות בהסכמה לניתוח המובא שם.

יוער כי העמדה האמורה מתיישבת היטב עם ההלכה שנפסקה טרם הלכת וחנון, במסגרת ע"פ 9078/09 פלוני נ' מדינת ישראל (14.2.2012), שם נקבע כי: "...במצב הדברים הרגיל, כאשר ההליך מופסק מחמת שהנאשם נמצא לא מסוגל לעמוד לדין, אזי לא מתאפשר לבית המשפט לקבוע כי הנאשם זכאי לפטור מכוח סעיף 34ח, והמסלול הנכון שעל בית המשפט לנקוט בו הוא הפסקת ההליך לפי סעיף 170 לחסד"פ ומתן צו לפי סעיף 15(א) לחוק לטיפול בחולי נפש" (שם, בפסקה 15 מפי כב' השופט עמית ובהסכמת כב' השופטים ג'ובראן ומלצר). יוער כי בדנ"פ 1237/15 וחנון הנ"ל, ציינה כב' הנשיאה נאור כי נראה: "...שבית המשפט [בהלכת וחנון-ד.כ.ל] לא כיוון לקבוע כל חידוש הלכה מלבד הסוגיה הספציפית של אופן סיווגו של נאשם החוסה תחת הסייג הקבוע בסעיף 34ח לחוק העונשין כזכאי" (שם, בסוף פסקה 19). מדברים אלה של כב' הנשיאה נאור, עולה לכאורה כי הלכת וחנון לא שינתה מההלכה שנפסקה בע"פ 9078/09 פלוני הנ"ל. הווה אומר- במצב הרגיל, אי מסוגלות של נאשם לעמוד לדין בשל מחלת נפש מובילה להפסקת הליכים, כך שבית-המשפט לא יוסיף ויעסוק בשאלת התקיימותו של סייג לאחריות פלילית מחמת אי שפיות הדעת.

5. בסיום הדברים, אבהיר כי הכרעתי זו מתייחסת לנאשם חולה נפש (בשים לב לכך שמחלת נפש אינה בהכרח מצב תמידי), ואין בה כדי לקבוע מסמרות לעניין נאשם הסובל מליקוי שכלי שמצבו אינו בר-ריפוי (וראו והשוו: החלטתי בת"פ (י-ם) 3761-08-14 מדינת ישראל נ' פלוני (24.9.2015)).

6. ומן הכלל אל הפרט; לאחר שבחנתי את חומר הראיות בהליך שלפניי ונוכחתי כי קיימות ראיות לכאורה לכך

שהנאשמת ביצעה את המעשים המיוחסים לה בכתב-האישום (ראו: סעיף 15(א) לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991); ובהתבסס על חוות-הדעת הפסיכיאטרית מיום 10.9.2015; אני קובעת כדלקמן:

א. אני מורה על הפסקת הליכים בעניינה של הנאשמת בהתאם להוראת סעיף 170(א) לחוק סדר הדין הפלילי, וזאת עקב אי כשירות לעמוד לדין מחמת מחלת נפש.

ב. בהתאם לחוות-הדעת הפסיכיאטרית, ניתן בזאת צו אשפוז לתקופה מרבית של 3 שנים. במניין תקופה זו, תובא בחשבון תקופת האשפוז של הנאשמת לפי סעיף 16 לחוק טיפול בחולי נפש (לפי נתונים שנמסרו לי באולם-הדיונים על-ידי ב"כ המאשימה, מדובר החל מיום 10.9.2015 ואילך).

בהסכמת הצדדים, ולפי בקשה מפורשת של הנאשמת בדיון הקודם שלא להגיע לדיון זה, ההחלטה ניתנת במעמד ב"כ הצדדים, בהעדר הנאשמת.

המזכירות תעביר העתק החלטה זו לפסיכיאטר המחוזי וכך יעשו גם ב"כ הצדדים.

ההחלטה תפורסם ברבים, ללא פרטים מזהים של הנאשמת.

ניתנה היום, כ"א חשוון תשע"ו, 03 נובמבר 2015, בנוכחות ב"כ הצדדים ובהעדר הנאשמת.